

Boverket
remiss@boverket.se

Remiss om ”Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt om hushållning med vatten och avfall”

Dnr: 29/2022

Inledning

HSB Riksförbund har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss med diarienummer 29/2022.

HSB är Sveriges största bostadskooperation med över 670 000 medlemmar och 4000 bostadsrättsföreningar och planerar, finansierar, bygger och förvaltar bostäder över hela Sverige. I 100 år har HSB verkat för det goda boendet.

HSB har som två av sina övergripande strategier att år 2040 ha nära noll i klimatpåverkan och vara anpassat till ett förändrat klimat och ha en hållbar och resurseffektiv medlems- och affärsverksamhet som optimerar vårt bidrag till en hållbar utveckling och minskar vårt beroende av begränsade resurser.

HSB står därmed bakom ett ambitiöst och kostnadseffektivt energi- och miljöarbete.

Frågor om detta remissvar kan ställas till: Mikael Rosén, mikael.rosen@hsb.se

Med vänlig hälsning

Johan Nyhus
Förbundsordförande
HSB Riksförbund

SYNPUNKTER

Den nya regelmodellen som Boverket i olika steg håller på att ta fram, kallat ”Möjligheternas byggregler” **anser** HSB har många bra grundtankar:

- En grundstruktur med tydliga funktionskrav **anser** vi skapar större möjligheter för branschen att lösa funktioner på olika sätt både genom att beställare kan förorda olika lösningar och att byggbranschen kan utveckla innovativa lösningar.
- Att ta bort de allmänna råden **anser** vi kan ta bort den normering av regelverken som till viss del skett genom att dessa finns.
- Att ta bort hänvisningar till andra myndigheters bestämmelser **anser** vi vara rimligt då dessa kan ändras men skapar även en enklare struktur och i vissa fall tar bort ottydigheter. Som exempel kan nämnas att Boverket och Socialstyrelsen idag har två olika definitioner av ”vistelsezon” vilket skapar en del förvirring.
- Att ta bort hänvisningar till standarder **anser** vi även det vara rimligt då det nu föreslagna regelverket skall precisera ett antal lagkrav. Standarder bör inte hänvisas till, även om de naturligtvis är bra stöd i tillämpningen, då även de riskerar att bli normerande och därmed utesluta andra lösningar.

Med detta sagt har HSB ett antal synpunkter på förslaget vilka vi ser som problematiska och/eller utmanande. Generellt ser HSB en farhåga att regelverket inte kommer att bli tydligare med de föreslagna förändringarna då föreskrifternas kravuppfyllnad blir svårverifierad.

Den **första** av dessa synpunkter handlar om samhällsansvaret och om tidplanen. I förslaget tydliggörs rollerna mellan stat, kommun och branschen och man lägger stor vikt vid att man vill låta branschen ta fram exempelvis standarder, gemensamma överenskommelser och tillämpningsmetodik. Exempel på sådana som finns redan idag kan vara ”Säker vatten”. Det blir dock problematiskt till exempel när det föreslagna måttet på rumshöjd, att den *ska vara tillräcklig för att undvika olägenheter för människors hälsa och vara anpassad till rummets avsedda användning*, blir så svårt att verifiera att Boverket själva skriver att det kan leda till osäkerhet vid tillämpningen. Men den lösning som föreslås är att branschens aktörer ska ta fram en lämplig kravnivå, något som Boverket borde ha ansvaret för. Detta blir på ett sätt att ta ett steg tillbaka från samhällsansvaret att i föreskrifter definiera en god bostad. Dessutom, med tanke på att regelverket skall träda i kraft 1/7 2024, visserligen med ett års övergångsregler, kommer det att vara mycket utmanande att få branschgemensamma överenskommelser på plats.

Den **andra** synpunkten handlar om kommunernas förmåga att tolka de nya regelverken. Kommunernas byggnadsnämnder har redan idag svårt att hantera byggkrav, vilket till stor del har gjort nuvarande regelverk och då speciellt allmänna råd normerande, och de nu föreslagna reglerna ställer oerhört mycket större krav på kommunerna. Boverket har i remissen gjort gällande att kraven ska formuleras som ”teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav” och man har då använt formuleringar såsom fackmässig, tillräcklig mängd och oacceptabel mängd för att nämna några. Detta innebär att man till mycket större del kommer att vara beroende av sakkunniga samtidigt som man skapar ett beroende av olika typer av typgodkännanden som i dagsläget inte finns i den omfattning som kommer att krävas för att kommunerna skall kunna göra de bedömningar som krävs för att utvärdera kravens uppfyllande. Det blir en utmaning att verifiera kravuppfyllnaden när de begrepp som används är så otydligt

formulerade. Dessutom kan det bli svårt att som byggherre i ett tidigt stadium veta om myndighetskraven är uppfyllda.

Även detta ställer krav på tidplanen för införande då kommunernas kompetensutveckling måste säkerställas för att processerna skall kunna löpa på i normal takt och för att en tillräcklig mängd sakkunniga inom olika områden måste finnas på plats.

HSB **bedömer** att risken med en allt för snäv tidplan för införande kommer att leda till att de nuvarande allmänna råden fortsatt kommer att användas och därmed fortsatt vara normerande vilket inte bör vara syftet med införande av ny reglering.

Den **tredje** synpunkten handlar om de skärpta krav på installationer som föreslås. I Boverkets uppdrag har det varit tydligt att ingen skärpning av regelverken skall omfattas. I det liggande förslaget ser HSB ett antal punkter som i praktiken innebär en skärpning av regelverket.

- Den första av dessa avser kraven på att installationerna skall dimensioneras för att kunna tillhandahålla en operativ temperatur på 24°C vilket i praktiken innebär ett krav på ökad radiatoryta och ökad effekt på värmekälla i förhållande till dagens regelverk. Vi förstår att avsikten inte är att man skall kunna tillhandahålla denna temperatur i alla utrymmen i normalfallet, men samtliga utrymmen måste ändå dimensioneras för det vilket innebär en fördyring. Den vaga formuleringen av kravet riskerar också att leda till att boende i en större omfattning kommer att kräva att just de behöver denna temperatur.
- Den andra punkten är att installationer skall dimensioneras för högst 26° operativ temperatur sommartid vilket i praktiken ställer krav på kylsystem i bostäder. Även detta är en skärpning av kraven, då det i praktiken inte alltid är möjligt att installera utvändigt solavskärmning. Som kraven idag är formulerade är det dessutom svårt att tolka innebörden av dem.
- Den tredje punkten avser det föreslagna kravet på dimensionerande luftflöden. Även i detta fall tolkar vi det som att det är möjligt att ha lägre flöden men att systemet måste dimensioneras för föreslagna nivåer. Även detta innebär ett ökat krav i förhållande till nuvarande.

För samtliga dessa fall **anser** HSB att Boverket har frångått sitt uppdrag att inte skärpa kraven. Ovan punkter har också stor betydelse för byggnaders energiprestanda och HSB anser att det bör därför övervägas om det är rimliga nivåer för alla typer av bostäder, samt specificeras tydligare hur ”normala yttre termiska klimatlaster under byggnadens livslängd” ska bedömas. Det hade också underlättat ställningstagande till remissen om förslag till förändringar om energikapitlet kommit samtidigt.

Den **fjärde** synpunkten handlar om utmaningen mellan gestaltungsfrågor och planprocesser. Kraven på exempelvis solvärmelast men även andra hållbarhetskrav såsom solcellsinstallationer kolliderar ofta med gestaltning. Allt som oftast premieras då gestaltungsfrågan vilket i praktiken då begränsar de möjligheter en byggherre skulle kunna ha för att skapa hållbara lösningar. Detta **anser** HSB inte adresseras tydligt nog i det nu föreslagna regelverket.

Till sist vill HSB tillstyrka förslaget till 4 kap. Ljusförhållande. HSB anser att det är viktigt att krav på goda dagsljusförhållanden i bostäder finns kvar men välkomnar den anpassning till dagens metoder som föreslås.